

g GORZOWSKIE

WIADOMOŚCI SAMORZĄDOWE

Nr 01/215 styczeń 2017

Fot. Daniel Adamski

RADNI POZYTYWNI O BUDŻECIE GORZOWA NA 2017 ROK

Okolo 620 mln zł dochodów (więcej o 92 mln zł niż w 2016 r.) i deficyt na poziomie 52,6 mln zł przewiduje uchwała budżetowa Gorzowa na 2017 r. Na inwestycje zapisano 137,3 mln zł. To o 49 mln zł więcej niż przed rokiem. Budżet na 2017 r. definiuje działania, które będą służyły mieszkańcom Gorzowa przez wiele lat. Są to wyzwania, które podniosą standard miasta i życia w nim.

Po stronie wydatków, w projekcie budżetu na 2017 r. zapisano prawie 673 mln zł (więcej o 138 mln zł niż w 2016 r.).

Duże przedsięwzięcia

Do największych przedsięwzięć inwestycyjnych w 2017 r. będzie należała realizacja „Systemu zrównoważonego transportu miejskiego”. Koszt własny zadania to 33,4 mln zł. Jest to zarazem największa inwestycja komunikacyjna zaplanowana na przyszły rok. Kolejne 16,7 mln zł będzie przeznaczone na kontynuację zadania „Redukcja emisji zanieczyszczeń powietrza w śródmieściu Gorzowa”. Kolejnym dużym przedsięwzięciem będzie przebudowa ul. Kobylogórskiej, na którą zaplanowano 7,5 mln zł, oraz przebudowa ul. Kostrzyńskiej – 6,7 mln zł. Przewiduje się zakończenie przebudowy ul. Walczaka na odcinku od ul. Piłsudskiego wraz z rondem w ul. Jagiełły i włączeniem w ul. Warszawską

(3,4 mln zł); budowę drugiej jezdni ul. Myśluborskiej (2,8 mln zł), modernizację wschodniego wylotu DK 22 na odcinku od ronda Sybiraków do granic miasta (2,5 mln zł). Ponadto przebudowy doczekają się kolejne ulice Gorzowa: ul. Sielska od ul. Lipowej do skrzyżowania z ul. Kwiatową (2,4 mln zł); ul. Okrzei (1 mln zł); dokończenie przebudowy ul. Warszawskiej wraz z przebudową ul. Cichońskiego (0,9 mln zł); ul. Małorolnych (0,5 mln zł); skrzyżowanie ulic Inowrocławskiej z Wągrowiecką.

Dokumentacje projektowe

W przyszłym roku opracowywane będą dokumentacje projektowe na: budowę węzła przesiadkowego przy dworcu PKP wraz z prze-

budową infrastruktury tramwajowej (250 tys. zł); przebudowę ul. Kazimierza Wielkiego (200 tys. zł), przebudowę ul. Sulcińskiej (52 tys. zł), przebudowę ulic: Chorwackiej i Litewskiej (80 tys. zł); rewitalizację zdegradowanych obszarów miasta – plac Nieznanego Żołnierza (837 tys. zł).

Budżet Obywatelski

W budżecie zapisano kilkadziesiąt mniejszych kwotowo inwestycji. Na wydatki związane z tzw. Budżetem Obywatelskim zabezpieczono 4,08 mln zł. Będzie to 13 inwestycji – rozbudowa skateparku w parku Kopernika (734 tys. zł), uporządkowanie przestrzeni ul. Śląskiej (190 tys. zł), wielopokoleniowy plac zabaw przy ul. Strażackiej (120 tys. zł), rewitalizacja skweru przy skrzyżowaniu ulic Kostrzyńskiej i Dobrej (280 tys. zł), remont przejścia dla pieszych oraz schodów przy ul. Reymonta (270 tys. zł), utwardzenie ul. Kmicica (293,4 tys. zł), przebudowa i budowa schodów wraz z remontem chodnika ul. Matejki i Fredry

Budżet Gorzowa 2017 w liczbach:

- wydatki – 673 mln zł
- dochody – 620 mln zł
- inwestycje – 137 mln zł
- pomoc społeczna – 163 mln zł
- gospodarka komunalna – 26 mln zł
- kultura i sport – 17 mln zł
- budżet obywatelski – 4 mln zł

Wybrane inwestycje w 2017 roku:

- „System zrównoważonego transportu miejskiego” – 33,4 mln zł
- kontynuacja projektu KAWKA – 16,7 mln zł
- przebudowa ul. Kobylogórskiej – 7,5 mln zł
- przebudowa ul. Kostrzyńskiej – 6,7 mln zł
- informatyzacja urzędu – 6,15 mln zł
- przebudowa ul. Walczaka – 3,4 mln zł
- dokumentacja projektowa rewitalizacji placu Nieznanego Żołnierza („Kwadratu”) – 837 tys. zł
- rozbudowa skateparku w parku Kopernika – 734 tys. zł
- dokumentacja projektowa budowy węzła przesiadkowego przy dworcu PKP wraz z przebudową infrastruktury tramwajowej – 250 tys. zł

(250 tys. zł), remont nawierzchni ul. Grota Roweckiego (220 tys. zł); przebudowa ul. Siewnej (302 tys. zł); budowa boisk: przy Szkole Podstawowej nr 10 (350 tys. zł), Zespole Kształcenia Specjalnego nr 1 (146,1 tys. zł); przebudowa boiska przy Zespole Szkół Elektrycznych (300 tys. zł), montaż stojaków rowerowych wraz ze skrzynią na narzędzia przy Zespole Szkół Mechanicznych (6 tys. zł) oraz na zadanie bieżące – aktywne warsztaty kulturalne (81 tys. zł). Pozostałe środki zabezpieczono w rezerwie (537,5 tys. zł).

Podatki, wydatki i subwencja oświatowa

Dochody miasta z tytułu podatków i opłat wyniosły 115,7 mln zł, z czego ponad 75,3 mln zł to szacowane wpływy z podatku od nieruchomości. Z dzierżaw i sprzedaży miasto zamierza uzyskać ponad 11 mln zł. Wpływy do budżetu z tytułu udziału w podatkach CIT i PIT wyniosły prawie 140,3 mln zł.

Subwencja ogólna z budżetu państwa zasilą kasę miejską kwotą 156,4 mln zł. Najwyższa będzie subwencja

oświatowa, która zamknie się w kwocie 148,3 mln zł. Największą pozycją po stronie wydatków miasta jest właśnie oświata i edukacja. W budżecie na 2017 r. na ten cel zapisano prawie 204,2 mln zł, co oznacza, że samorząd dołoży do subwencji 56 mln zł.

Pomoc społeczna i ochrona zdrowia

Zadania samorządu z zakresu pomocy społecznej, ochrony zdrowia i rodziny pochłoną w przyszłym roku prawie 163,62 mln zł, z tego 56,8 mln zł stanowi dotacja celowa z budżetu państwa na świadczenia wychowawcze 500+. Po stronie wydatków to druga co do wielkości pozycja. Na gospodarkę komunalną Gorzów zamierza wydać prawie 26,7 mln zł, na kulturę 16 mln zł i sport – 17 mln zł. W kulturze największym kosztem jest utrzymanie Filharmonii Gorzowskiej, które w przyszłym roku szacuje się na 5,4 mln zł.

Administracja i informatyzacja urzędu

W 2017 roku miasto planuje wydać na administrację 56,3 mln zł

(w tym 9,2 mln zł na wydatki inwestycyjne oraz 600 tys. zł na zadania zlecone, finansowane dotacją z budżetu państwa). Trzeba zwrócić tu uwagę na fakt, iż w dziale wydatków na administrację zostały uwzględnione środki przeznaczone na dwa potężne projekty. Pierwszy z nich, za 6,15 mln zł (w tym 5,2 mln zł dofinansowanie z EFRR), dotyczy informatyzacji urzędu, natomiast drugi, za prawie 1,08 mln zł (w tym 0,97 mln zł to dofinansowanie z Funduszu Spójności i BP), obejmuje niezbędne wydatki bieżące w ramach projektu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych. Obecnie dług Gorzowa sięga 128,65 mln zł, tj. ok. 21% dochodów ogółem. Zgodnie z przyjętymi założeniami budżetu, na koniec 2017 roku procentowy wskaźnik zadłużenia wzrośnie o 4,5%, bowiem planowany deficyt zostanie pokryty kredytem w wysokości 43 mln zł oraz pożyczką w wysokości 6,4 mln zł.

Barbara Solarska

Wydział Budżetu i Rachunkowości

Kolejne umowy dla Gorzowa podpisane!

Projekty „Przebudowa ulicy Kostrzyńskiej” oraz „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gorzowie Wlkp.” już na pewno z unijnym dofinansowaniem.

21 grudnia oficjalne podpisy złożyli przedstawiciele Gorzowa i marszałek województwa lubuskiego.

PRZEBUDOWA ULICY KOSTRZYŃSKIEJ*Informacje o projekcie:*

Projekt „Przebudowa ulicy Kostrzyńskiej” wynika z realizacji Strategii ZIT MOF Gorzów i został zidentyfikowany jako projekt kluczowy, przeznaczony do realizacji w ramach procedury pozakonkursowej w ramach działania 5.1.2 RPO – Lubuskie 2020. Jest elementem przebudowy układu drogowego oraz nawiązuje do infrastruktury transportu zbiorowego oraz kolejowego.

Dlaczego realizujemy projekt:

Realizacja projektu „Przebudowa ulicy Kostrzyńskiej” wychodzi naprzeciw problemom komunikacyjnym związanym z dostępnością transportową Gorzowa, w tym dostępnością w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (MOF) Gorzowa, a także problemom komunikacyjnym całego województwa lubuskiego.

Cel projektu:

Głównym celem projektu jest zwiększenie mobilności regionalnej, a w konsekwencji wpływ na wzrost konkurencyjności Gorzowa oraz całego województwa lubuskiego. Dzięki realizacji inwestycji znacząco poprawi się dostępność Gorzowa, jako ośrodka rozwoju i całego MOF Gorzowa. Inwestycja przyczyni się do podniesienia standardu ul. Kostrzyńskiej, w tym przede wszystkim poprawy bezpieczeństwa ruchu na odcinku planowanej inwestycji, zwiększy przepustowość drogi, skróci czas przejazdu, przez co przyczyni się do pozytyw-

Fot. Bartłomiej Nowosielski

nego wpływu na zmniejszenie kosztów przewozu transportu samochodowego. Inwestycja znacznie ograniczy negatywne oddziaływanie drogi na warunki życia mieszkańców i zasoby dóbr kultury. Ponadto, dzięki stworzeniu projektowanej infrastruktury drogowej, poprawi się bezpieczeństwo ruchu pieszych i rowerzystów poruszających się drogą w terenie zabudowanym, jak również zapewniony będzie równy dostęp wszystkim uczestnikom ruchu do infrastruktury publicznej.

Zakres projektu:

Projekt polega na przebudowie ul. Kostrzyńskiej w Gorzowie na odcinku ok. 1900 m – od skrzyżowa-

nia z ul. Plac Słoneczny do skrzyżowania z ul. Dobrą, oraz remoncie ul. Kostrzyńskiej na odcinku ok. 1109 m – od skrzyżowania z ul. Dobrą do skrzyżowania z węzłem S3. Razem długość przebudowy: ok. 3 km. Całkowita wartość zadania: 44 mln zł. Poziom dofinansowania: 59,50% (26,2 mln zł).

TERMOMODERNIZACJA OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W GORZOWIE WLKP.*Informacje o projekcie:*

Projekt „Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej w Gorzowie Wlkp.” obejmuje przeprowadzenie prac termomodernizacyjnych budynków: Miejskiego Przedszkola Integra-

cyjnego nr 9, Przedszkola Miejskiego nr 4 oraz Żłobka Miejskiego nr 3.

Zakres projektu:

Przeprowadzona została głęboka modernizacja energetyczna budynków: Miejskiego Przedszkola Integracyjnego nr 9, Przedszkola Miejskiego nr 4. Termomodernizacja Żłobka Miejskiego nr 3 będzie miała miejsce w 2017 roku. Wykonano następujące roboty: ocieplenie ścian budynków i stropodachów, częściową wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację in-

stalacji c.o. wraz z regulacją i izolacją przewodów, modernizację oświetlenia na energooszczędne, montaż instalacji solarnej.

Cel projektu:

Projekt realizuje cele RPO LUBUSKIE 2020 w Osi 3., wpisując się w cel Działania 3.2., jakim jest zwiększona efektywność energetyczna budynków. Wprowadzenie usprawnień termomodernizacyjnych doprowadzi do zmniejszenia zapotrzebowania na energię budynków objętych projek-

tem o 60,08% rocznie. W rezultacie nastąpi obniżenie emisji głównych zanieczyszczeń powietrza i CO₂, poprawa jakości powietrza i warunków życia grupy docelowej – społeczności MOF GW. Przedsięwzięcie jest zgodne ze Strategią ZIT MOF GW, odpowiadając na problemy określone w Działaniu 2.1.1, tj. pogorszenie się warunków środowiska, problemy systemu oświaty, dekapitalizację obiektów publicznych, przyczyniając się do uzyskania określonych w niej wskaźników produktu i rezultatu.

Wartość całkowita projektu:

2.089.225,50 zł

Poziom dofinansowania:

76% (1.594.909,69 zł)

Realizacja projektu rozpoczęła się 06.11.2015 r.

Zakończenie realizacji projektu planowane jest na 30.11.2017 r.

David Gierkowski
Wydział Strategii Miasta

Budżet Obywatelski 2018 po nowemu

Od 13 lutego rusza VI edycja Budżetu Obywatelskiego. Podczas spotkań dyskusyjnych nie tylko będzie można zgłosić pomysły, ale także zdecydować o ich realizacji, co oznacza rezygnację z głosowania powszechnego.

Pomysły do Budżetu Obywatelskiego 2018 będzie można zgłaszać od 13 lutego do 24 marca, podczas spotkań dyskusyjnych. Jak w tamtym roku, uczestnicy spotkania najpierw stworzą listę priorytetowych zadań rekomendowanych do realizacji, a gdy będą jednomyślni, możliwe będzie podjęcie ostatecznej decyzji, co ma być zrealizowane, a to oznacza rezygnację z głosowania powszechnego. Taką możliwość, w przypadku zadań rejonowych, dają ostatnie zmiany regulaminu.

Co w praktyce oznacza rezygnacja z głosowania?

Uczestnicy spotkania decydują, które pomysły w danym rejonie powinny być zrealizowane za kwotę, która jest

przeznaczona na ten rejon. Oczywiście, dobrze jest też ustalić listę rezerwową, bo wybrane do realizacji pomysły muszą przejść pozytywnie weryfikację. Gdy tylko urzędnicy zweryfikują zadania, odbywa się ostateczne spotkanie, podczas którego zapada końcowa decyzja o realizacji, bez poddawania pomysłów z tego rejonu pod powszechne głosowanie.

Jakie są korzyści?

Z danego rejonu może być zrealizowany więcej niż jeden pomysł, jedynie ich koszt nie może przekroczyć kwoty przeznaczonej na rejon. Gdy pomysły rywalizowały w głosowaniu, gwarancję realizacji miał tylko zwycięzca, co bardzo często oznaczało, że kwota przeznaczona na rejon nie była wykorzystywana w 100%. Zaoszczędzimy też czas poświęcony na szukanie poparcia dla naszego pomysłu podczas głosowania. I najważniejsza korzyść – pomysły przeznaczone do realizacji zostaną wypracowane w drodze porozumienia podczas dyskusji i będą odzwierciedlać potrzeby danego rejonu, które co roku właśnie w ten sposób będą mogły być systematycznie realizowane.

Przedstawimy Twój pomysł!

Oczywiście, swój pomysł do Budżetu Obywatelskiego 2018 będzie można zgłosić drogą tradycyjną, tzn. składając formularz wraz z listą poparcia z 20

Twoje miasto w Twoich rękach!

Głosuj lub decyduj podczas spotkania lub złóż formularz do 24.03.2017 r.

więcej: www.gorzow.pl
zakładka BUDŻET OBYWATELSKI 2018

oraz fanpage
konsultacjeGORZOW

podpisanymi. Ale jeśli ktoś nie pojawi się na spotkaniu dyskusyjnym w swoim rejonie i nie skontaktuje się z urzędnikami, tel. 95 7355 591 lub e-mail: budzetobywatelski@um.gorzow.pl, by przedstawili jego pomysł podczas spotkania, to może okazać się, że właśnie z tego rejonu pomysły nie będą poddawane pod głosowanie.

Inne nowości

Regulamin zmieniono również w zakresie podziału miasta na rejony. Rozdzielono Wieprzycę od Osiedla Słonecznego oraz wydzielono Dolin-

ki z Górczyna. Spotkania dyskusyjne odbędą się w 10 rejonach: Zawarcie, Zakanale, Śródmieście/Centrum, Piaski, Staszica, Wieprzyce, Manhattan, Górczyn, Osiedle Słoneczne, Dolinki (szczegółowy harmonogram niebawem w zakładce Dialog Społeczny na www.gorzow.pl). W tym roku do rozdysponowania będzie ponad 5 mln 700 tys. zł. Na kategorię rejonową ponad 3,4 mln zł oraz po ponad 1,1 mln zł na kategorię ogólnomiejską i oświatową.

Anna Zaleska
Biuro Konsultacji Społecznych i Rewitalizacji

MOŻNA „MIESZKAĆ LEPIEJ”

W ramach przedsięwzięcia ujętego w Gminnym Programie Rewitalizacji Gorzów 2025+ można ubiegać się o dofinansowanie w wysokości 50% do modernizacji, remontu, renowacji kamienic i klatek schodowych.

Nieruchomość musi znajdować się w jednym z wyznaczonych obszarów rewitalizacji:

• Centrum/Nowe Miasto • Osiedle Słoneczne • Zawarcie • Zakanale.

Sprawdź, zapytaj czy Twoja kamienica znajduje się w obszarze rewitalizacji – tel. 95 7355685, 95 7355893; e-mail: bsr@um.gorzow.pl
Zgłoś zapotrzebowanie na remont Twojej kamienicy do Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, nr telefonu 95 738 71 01; e-mail: biuro@zgm.gorzow.pl do **18 stycznia 2017 r.**

Następnie zorganizujemy szkolenie w celu przedstawienia informacji, jakie dokumenty są niezbędne do otrzymania dotacji.

Wyznaczony koordynator pomoże przejść przez procedurę wnioskowania.

Wydział Strategii Miasta

POPRAĆ Z NAMI NAD FORMĄ!

Jak ma działać
Komitet
Rewitalizacji?

Gorzów pracuje nad formą!
To hasło promocyjne
gorzowskiej rewitalizacji.
Najbliższe lata będą dla
Gorzowa okresem wielu zmian
w przestrzeni, ale także czasem,
w którym będą realizowane
przedsięwzięcia rewitalizacyjne
ukierunkowane na ożywienie
gospodarcze, rozwój
kompetencji mieszkańców,
odbudowanie spójności
społecznej czy poprawę jakości
obszarów zamieszkania.

Stoi więc przed nami wielkie wyzwanie, któremu nie będziemy w stanie sprostać bez zaangażowania mieszkańców. Do tego będzie nam potrzebny Komitet Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji – co to takiego?

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesa-

Popracuj z nami nad formą!

riuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, przeprowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą dla prezydenta Gorzowa. Mówiąc w dużym uproszczeniu: Komitet jest łącznikiem pomiędzy mieszkańcami a urzędem w sprawach związanych z rewitalizacją.

Jak ma działać Komitet Rewitalizacji?

Zapraszamy na konsultacje społeczne, podczas których wspólnie wypracujemy zasady funkcjonowania komitetu.

Więcej informacji o rewitalizacji na www.gorzow.pl w zakładce rewitalizacja. Polecamy również wywiad z Wojciechem Kłosowskim, ekspertem samorządowym ds. rozwoju miast – str. 5

Anna Pękalska

Biurowo Konsultacji Społecznych
i Rewitalizacji

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GORZÓW 2025+

Gorzów ma już swój Gminny Program Rewitalizacji. Uchwałę o jego przyjęciu podjęli jednogłośnie gorzowscy radni podczas sesji specjalnej, która odbyła się 13 grudnia.

Formalnie pracę nad tym dokumentem Gorzów rozpoczął 31 sierpnia, wraz z podjęciem przez Radę Mi-

asta uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji. Następnie, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, projekt dokumentu został poddany konsultacjom społecznym oraz opiniowaniu przez instytucje zewnętrzne. Kropką nad i w tym procesie było uchwalenie dokumentu przez Radę Miasta. Autorem dokumentu, który jest drogowskazem na drodze do ożywienia miasta, jest ekspert samorządowy Wojciech Kłosowski.

Gorzowski GPR, decyzją Zarządu Województwa Lubuskiego, został również wpisany do wykazu programów rewitalizacji. Dzięki temu Gorzów będzie mógł ubiegać się o pieniądze z konkursów na Zintegrowane Inwe-

stytucje Terytorialne przeznaczone na rewitalizację.

GORZÓW PRACUJE NAD FORMĄ

To hasło przewodnie gorzowskiej rewitalizacji. Miasto jakie jest, każdy widzi. Obok wielu potencjałów, ma też swoje słabsze strony, nad którymi stopniowo i świadomie musi popracować, by spełniła się misja rewitalizacji: Ożywić Śródmieście Gorzowa. Misji tej podporządkowane są z kolei cele rewitalizacji: 1. Odbudować w Gorzowie spójność społeczną, 2. Ożywić gospodarczo obszar rewitalizacji, 3. Poprawić jakość obszarów zamieszkania, 4. Odbudować ład przestrzenny w centrum miasta.

Gminny Program Rewitalizacji wyznacza zadania do realizacji nie tylko miejskim urzędnikom, ale może stanowić księgę inspiracji do działań dla wszystkich mieszkańców chcących zmieniać Gorzów na lepsze. Więcej informacji na temat rewitalizacji oraz GPR znajduje się na www.gorzow.pl w zakładce dialog społeczny, a sam dokument dostępny jest tu: http://bip.wrota.lubuskie.pl/umgorzow/system/obj/10551_4DF966E7-23DB-470F-BF25-6755C81D8848.compressed.pdf

Anna Pękalska

Biurowo Konsultacji Społecznych i Rewitalizacji

Odzyskujemy KŁODAWKĘ

Jak gorzowianie chcieliby spędzać czas nad Kłodawką? Jakie atrakcje, udogodnienia czy meble miejskie powinny pojawić się na trasie? Jak dokładnie ma ona przebiegać? Odpowiedzi na te i inne pytania chcielibyśmy poznać podczas spotkań z mieszkańcami, na które zapraszamy już na początku stycznia.

Zachęcamy wszystkich gorzowian, którzy chcieliby mieć wpływ na przyszły wygląd tej ważnej z punktu widzenia atrakcyjności przyrodniczej i turystycznej miasta ścieżki. Zależy nam na poznaniu oczekiwań i potrzeb mieszkańców w różnym wieku i o zróżnicowanych wymaganiach. Zapraszamy rowerzystów i pieszych, młodzież i seniorów, rodziców i ich pociechy oraz każdego, komu leży na sercu atrakcyjność Kłodawki. Zebrane podczas spotkań opinie projektanci wykorzystają w trakcie opracowania koncepcji programowo-przestrzennej trasy nad Kłodawką, by była ona dopasowana do Gorzowa i gorzowian. Realizacją tego zadania zajmie się firma Augmen z Zielonej Góry.

Budowa rekreacyjnej trasy pieszo-rowerowej wzdłuż Kłodawki jest jednym z przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisanych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gorzów 2025+. Na realizację tego zadania miasto planuje pozyskać dofinansowanie w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych RPO Lubuskie 2020. Zakładany czas realizacji inwestycji to rok 2018.

Anna Pękalska

Biurowa Rewitalizacji i Konsultacji Społecznych

ODZYSKUJEMY KŁODAWKĘ

Zapraszamy na spotkania poświęcone opracowaniu koncepcji trasy pieszo - rowerowej wzdłuż Kłodawki:

5 stycznia 2017

12:00 i 17:00 spotkanie warsztatowe
Dom Historii Miasta (dawny Lamus), ul. Sikorskiego 5

7 stycznia 2017

12:00 spacer badawczy wzdłuż rzeki,
startujemy na bulwarze pod Włodkiem
14:00 spotkanie warsztatowe
Dom Historii Miasta (dawny Lamus), ul. Sikorskiego 5

O GMINNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI z Wojciechem Kłosowskim, ekspertem ds. rozwoju miast

Radni uchwaliли Gminny Program Rewitalizacji. Z czego wynika ten dokument?

Wynika on z ustawy, ale tak naprawdę wynika z pewnych decyzji rozwojowych miasta. Ustawa stwarza możliwość rewitalizowania się, ale nie nakłada na nikogo obowiązku. To, że podejmujemy taki program, jest wspólną decyzją nas, gorzowian, reprezentowanych przez władze lokalne. W tej chwili rewitalizacja jest główną metodą rozwojową centrów miast.

Jakie są najważniejsze założenia Programu?

Żeby nie odpowiedzieć na to pytanie zbyt płytko, to trzeba się zastanowić, czym jest miasto i jego rozwój. Podejście, które miało swój rozkwit w ubiegłym wieku, a w niektórych miastach trwa do dzisiaj, to pogląd, że miasto się rozwija poprzez inwestycje. Nie da się zatrzymać mieszkańców ładniejszymi inwestycjami, w każdym razie nie tylko tym. Wystarczy przejechać przez granicę i odwiedzić parę „zrewitalizowanych” miasteczek we

Wschodnich Niemczech. Mają one wymienioną infrastrukturę podziemną, są pięknie wyremontowane... i puste. Jak chcemy mądrze rozwijać miasto, nauczyć się czegoś na błędach naszych sąsiadów, to musimy się zastanowić, co zatrzyma mieszkańców w Gorzowie. To jest główny problem rozwojowy miast tej wielkości, że najwartościowszy segment populacji mieszkańców, czyli ludzi o największej dynamice życiowej, którym się chce coś w życiu osiągnąć, ucieka. Dzisiaj szukają swoich szans w Poznaniu, Berlinie, a nie w Gorzowie. Złudzeniem jest, że same inwestycje pomogą. Gorzów ma zaniechania inwestycyjne, to musi być częścią programu. W brzydkim mieście nikt nie będzie chciał mieszkać. Ale zadając pytanie, w jakim mieście ludzie chcą zostać, to ci najdynamiczniejsi chcą zostać w mieście ciekawym, w którym czuje się puls życia miejskiego, w którym wieczorami ulice nie pustoszeją, tylko toczy się na nich miejskie życie, w ka-

wiarniach siedzą ludzie, rozmawiają, są wydarzenia, nie tylko miejskie, ale przede wszystkim puls życia tworzą wydarzenia organizowane przez samych mieszkańców, przez to, że właścicielowi kawiarni opłaca się zatrudnić pianistę, bo wie, że wtedy będzie miał klientów, którzy będą tam dłużej siedzieli, więc i płacili. Rewitalizacja, to ożywienie miasta w taki sposób. To po pierwsze, w nas wszystkich poczucie, że jak mamy tu zostać. To, Gorzów musi być fascynującym miastem. I to się robi głównie przez działania miękkie – poprzez inwestycję w kulturę, w poczucie zakorzenienia w mieście, rozwój ciekawości, czym ten Gorzów jest. Rewitalizacja to spowodowanie, że wszystkie pokolenia w mieście mają coś ważnego dla siebie, co jest żywe, pulsujące, co powoduje, że rano wstajemy i nam się chce wyjść do miasta i swoją aktywnością je ożywiać. Na razie jest z tym w Gorzowie niezadowolająco, to nie jest poziom aktywności na miarę na-

Fot. Daniel Adamski

szych ambicji. To miasto ma szansę ożyć w taki sposób, tylko to się nie stanie samo. Trzeba impulsu ze strony władz miejskich, trochę publicznego pieniądza, żeby to się uruchomiło. Na tym polega rewitalizacja – na ożywieniu miasta.

W nazwie dokumentu jest zawarta data 2025+. Co ta data oznacza?

Przyjeliśmy sobie okres 9-letni w sensie rozpisania zadań. To jest fajny okres; po pierwsze przekracza dwie kadencje samorządowe, a więc odrywa władze miejskie od myślenia efektem wyborczym. Tak się układa w rozwoju miast, że rzeczy spektakularne na teraz nie zostawiają trwałych śladów; z kolei rzeczy długofalowe w krótkiej perspektywie są przez mieszkańców niezauważalne, a czasami nawet są kontestowane. Jak się zaczynała koncepcja przekształcenia bulwaru, było wiele głosów przeciwnych, że tutaj jest targowisko, że mieszkańcy się przyzwyczaili do tej funkcji, a po drugie, kto tam będzie nad tę rzekę w te chaszczce chodził. Okazało się, że długofalowo to się opłaciło. Stworzyliśmy żywą przestrzeń. Rzecz w tym, żeby się odważyć na takie długofalowe myślenie w skali całego Gorzowa, żeby się zgodzić na to, że mieszkańcy przez cały 2017 i większą część 2018 roku będą narzekali. Będzie dużo miejsc w trakcie budowy. A potem będą stopniowo coraz bardziej zachwyceni. To jest ryzykowne, bo w 2018 roku mamy wybory samorządowe. Liczę na to, że mieszkańcy Gorzowa są świadomymi obywatelami i wiedzą, że na przykład jak w domu chce się wyremontować łazienkę, to trzeba się zgodzić na to, że przez miesiąc nie ma gdzie się kąpać, a potem jest ładnie i jesteśmy zadowoleni. W mieście to nie trwa miesiąc, tylko lata. Ale jak już przetrwamy okres remontu centrum miasta, to będzie szansa na rozpoczęcie procesu, o którym mówimy, czyli ożywieniu gospodarczego centrum. Jeszcze ten plus na końcu. Pewne skutki gospodarcze tych procesów nie skończą się w 2025 roku. Wyobrażony stan, jaki chcemy uzyskać, jest pomyślany na rok 2030. W momencie zakończenia działań jeszcze nie widać ich skutków społecznych i gospodarczych. Użyję tu metafory. Zarządzanie miasta nie każdy z nas zna, ale proces wychowywania dzieci wszyscy znamy. Inwestujemy w dziecko, płacimy mu za korepetycje, staramy się je nauczyć mądrych rzeczy, on/ona odchodzi w świat i mamy poczucie, że nie wiemy, czy to zadziałało. Dopiero jak za 5 lat wraca i się okazuje, że udało mu się skończyć dobre studia, że ma świetną pracę, to wtedy mamy dopiero zwrot emocjonalny z tego, co zainwestowaliśmy. Trochę tak jest z zarządzaniem miastem. Wydaje mi

się, że rok 2030 to jest granica, kiedy już będzie widać skutki naszych działań i stąd jest ten plus.

Stąd pewnie wzięło się hasło przewodnie: Gorzów pracuje nad formą?

Gorzów nie jest w takiej sytuacji, żeby mógł się w tej chwili przechylać jakimś spektakularnym sukcesem. W swojej grupie wielkościowej miast między 100 a 150 tys. jesteśmy jednym ze słabszych miast. Tak się ułożyła historia Gorzowa, tak się ułożyły procesy makroekonomiczne. Gorzów – jak to jeden z moich respondentów powiedział – to jest taki zdechłak (śmiech). Ale powiedział to z sympatią, jak o człowieku niezbyt okazałej budowy. Pomyślałem wtedy tak: skoro zdechłak, to trzeba iść na siłownię i pakować, mówiąc inaczej: trzeba się wziąć za siebie. To, że Gorzów pracuje nad formą, to odwołanie do czegoś takiego. Zdajemy sobie sprawę, że nie jesteśmy siłaczem wśród miast, ale my możemy być miastem, które nie ma się czego wstydić. Tylko trzeba popracować nad formą. Druga warstwa tej metafory jest taka, że Gorzów ma przez proces historyczny rozwaloną formę urbanistyczną. Jak patrzymy z lotu ptaka, to jeszcze widać charakterystyczny owal dawnego Starego Miasta, ale w przestrzeni jest on nieczytelny, zabudowany blokami z lat 60. I tak naprawdę nie mamy przez to centrum. W sytuacji, kiedy Gorzów nie ma pieniędzy ani szans na takie pieniądze, żeby przekształcić urbanistycznie znaczącą część centrum, będziemy przekształcali ważne dla miasta przestrzenie i inspirowali proces rynkowy w taki sposób, żeby prywatni inwestorzy chcieli budować we własnym interesie gospodarczym. To już się dzieje. Na wylocie ulicy Hawelańskiej buduje się piękny fragment zabudowy zamykający pierzeję, za moment dobuduje się tam następna część – nowa siedziba Miejskiego Centrum Kultury i Miejskiego Ośrodka Sztuki. To się połączy z „przemysłówką”. Nie stać nas na to, żeby to zastąpić sensowną zabudową. Takimi metodami, na jakie Gorzów stać, trzeba wymyślić na ten budynek taką koncepcję przearanżowania, żeby się połączył w całość z zabudową historyczną, która istnieje i z nowo dobudowywaną zabudową prywatną. To też jest proces rewitalizacji. Ożywają przestrzenie, w których widać pewną myśl planistyczną. Dobry planista potrafi sprowokować takie procesy, że prywatny inwestor widzi, że powstanie ciekawa, przycią-

gająca przestrzeń i opłaca mu się zainwestować. Jeżeli nie ma interwencji publicznej, to ta przestrzeń nie jest dla inwestorów atrakcyjna. Oczywiście trzeba przetrwać trudny proces, kiedy w czasie budów jest utrudniony dostęp. Ale jak te przestrzenie będą już atrakcyjne, to rewitalizacja będzie składała się właśnie z tych dwóch procesów, w mniejszej części z interwencji publicznej za publiczne pieniądze, a w większej – z różnych aktywności prywatnych. Pojawia się ludzie z pieniędzmi i w ich interesie będzie inwestycja w remont własnej kamienicy albo wykupienie budynku i uruchomienie różnych atrakcyjnych funkcji. W taki sposób ożywa centrum miasta.

W Programie jest zapisanych około 50 przedsięwzięć. Które z nich, według Pana, są kluczowe?

To musi być spójna całość, zadania muszą być synergiczne. Jak zrobimy inwestycję za 200 mln zł, myślę o części systemu tramwajowego, który przez obszar rewitalizacji będzie przebiegał, a zaniedbamy działania włączające mieszkańców, np. planowanie rozkładów jazdy w procesie konsultacji społecznych, zasięganie opinii mieszkańców, jak chcą mieć urządzone przystanki czy jakich udogodnień chcieliby w nowym tablorze – bez tego sama inwestycja może nie przynieść skutku. Jeżeli przyjmujemy kryterium, gdzie mamy największe pieniądze, to siłą rzeczy wyjdą nam inwestycje – system tramwajowy, Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu, budowa nowej siedziby MCK, MOS czy Urzędu Miasta, ale ja bym z tego nie wyciągał wniosków, że to jest kluczowe. Kluczowe są komplety działań. Uruchomienie Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu jako wzorcowej placówki służącej nowoczesnej edukacji, tzn. będzie powiązana z potrzebami rynku, gdzie w jednym obiekcie będą i szkoły, i inkubator przedsiębiorczości, i media lab i formy rozwijania kreatywności technicznej i wynalazczej młodzieży itd. W związku z tym planujemy wywołać synergię między tą szkołą zawodową, gdzie uczy się prostych zawodów technicznych, a dla nas potrzeby rynku pracy to są ludzie, którzy po pierwsze muszą być kreatywni. Planujemy cały zespół działań, które będą wspierać kreatywność tej młodzieży poprzez jej kontakt ze sztuką, czy z kolegami ze szkół artystycznych. To ciekawe, co może wynikać z takiej współpracy inspirowania się nawzajem grupy młodych gorzowian, którzy chodzą do szkoły muzycznej, plastycznej itd.,

a po drugiej stronie tych, którzy chodzą do szkół zawodowych. Jest wiele obszarów artystycznych, które wymagają kompetencji technicznych. Jak ktoś chce np. filmować miasto z drona, musi umieć się tym dronem posługiwać, ktoś chce mikсовать muzykę, to musi poruszać się w obszarze kompetencji elektronicznych itd. Z drugiej strony, osoby ze szkół zawodowych, jak chcą w przyszłości być wynalazcami, muszą rozluźnić swoją wyobraźnię właśnie poprzez kontakt ze sztuką. Ta droga inwestycja, jaką jest wybudowanie budynku, może nie przynieść skutku, jeśli zaniedbamy działania miękkie.

Czy mieszkańcy będą włączeni w realizację Programu, czy będą realizować go wyłącznie urzędnicy?

Jeżeli ten program ma się udać, to mieszkańcy muszą być jego realizatorami. Największym problemem obszarów wymagających rewitalizacji nie jest nagromadzenie problemów społecznych, tylko skutek tego nagromadzenia, a mianowicie poczucie bezradności. Jak ludzie mieszkają w obszarze „od zawsze” zaniedbanym, wokoło co druga rodzina pobiera zasiłek, o pracę jest trudno, a dokłada się do tego negatywny stereotyp tego obszaru, to młody człowiek, który urodził się w takim miejscu, od dzieciństwa jest wychowywany w poczuciu bezradności. Praca z rewitalizacją jest pracą nad przekonaniem ludzi, że coś od nich zależy. Władze lokalne mają taki odruch, że trzeba szybko osiągnąć sukces. Zamiast naradzić się z mieszkańcami, jak np. urządzić podwórko, zamawiają projekt, wykonawca robi i jest. Tak osiągnięty „sukces” jeszcze bardziej pogłębia problem braku sprawczości wśród tych mieszkańców. Ja sam siebie pilnuję, żeby nie wymyślać rozwiązań za mieszkańców, tylko wymyślić taki proces, który wciągnie ich w wyrażanie rozwiązań. Oni mogą wymyślić rozwiązania mniej atrakcyjne niż zrobiłby to zawodowy projektant, ale to będzie ich, będą to bardziej szanowali. Naszym produktem nie jest to zaaranżowane podwórko, tylko zmiana w głowach tych ludzi, że coś od nich zależy. Najmniejsza zmiana zrobiona według własnego pomysłu, dokonuje tego, o co w rewitalizacji chodzi – uruchamia i wzmacnia poczucie sprawczości. Wracamy do tego, od czego zaczęliśmy: jak ode mnie coś zależy, to będę miał mniejszą motywację, żeby uciec z Gorzowa.

Dziękuję za rozmowę.

Emilia Cepa

Wydział Promocji i Informacji

„ZAWODOWCY W GORZOWIE” – co to za projekt?

„Zawodowcy w Gorzowie” to innowacyjny projekt dla wszystkich uczniów i nauczycieli kształcenia zawodowego. Realizowany jest w naszym mieście, ponieważ Gorzów stawia na edukację w kulturze, sporcie, przestrzeni miejskiej, a przede wszystkim na edukację od przedszkola do zawodowców.

Projekt łączy lokalnych przedsiębiorców, nauczycieli zawodu oraz uczniów gorzowskich szkół zawodowych. „Zawodowcy w Gorzowie” to 3.636 uczniów, 456 nauczycieli kształcenia zawodowego i ogólnego w 12 zespołach szkół oraz 42 zawody w 12 branżach. To warsztaty tematyczne z udziałem pracodawców: fryzjerskie, logistyczne, mechatroniczne, instalatorskie, informatyczne i wiele innych. To 14 kursów dla osób, które wybierają się na studia, w tym koła naukowe Akademii im. Jakuba z Parady-

ża realizowane z pracodawcami. Dla tych, którzy chcą wejść w świat biznesu, jest cykl warsztatów typu start-up, fashion, computer graphic. „Zawodowcy w Gorzowie” to także staże, praktyki i wizyty studyjne w zakładach pracy, spotkania z doradcą zawodowym oraz wyposażenie pracowni zawodowych adekwatnie do rzeczywistych warunków pracy.

Aby skorzystać z projektu, wystarczy zarejestrować się na stronie www.zawodowcy-gw.pl

Sercem „Zawodowców w Gorzowie” jest Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu – wysokiej jakości ośrodek szkoleniowy dla przyszłej kadry technicznej i wykwalifikowanych pracowników, będący połączeniem potencjału Zespołu Szkół Budowlanych i Samochodowych, Zespołu Szkół Mechanicznych, Centrum Kształcenia Zawodowego oraz 5 branż: automotive, TSL, budowlanej, stolarskiej i metalowej. Przy ul. Warszawskiej 48 powstaną nowoczesne budynki, a w nich szkoły dla młodzieży, szkoły dla dorosłych, Cen-

trum Poradnictwa Zawodowego i Informacji Zawodowej, Okręgowa Stacja Kontroli Pojazdów, plac manewrowy, multimedialna sala konferencyjna, edukacyjna strefa rekreacyjna, przestrzeń hobbystyczna, strefa co-workingowa, place zabaw dla dzieci i dorosłych, stołówka, internat, a w sąsiedztwie przystanek kolejowy. Nowoczesna infrastruktura edukacyjna i metody nauczania, będą adekwatne do wyzwania lokalnego rynku pracy w 60 pracowniach zawodowych i warsztatach. Każda pracownia będzie przystosowana do zajęć dla przedszkoli i szkół podstawowych. Obecnie, podczas spotkań roboczych z przedsiębiorcami, wypracowywanych jest 10 „złotych umiejętności” dla każdej pracowni. Partnerami są liczący się w branżach przed-

stawiciele lokalnego, ogólnopolskiego i światowego biznesu.

Podstawowa oferta edukacyjna będzie elastyczna, wynikająca z potrzeb pracodawców, analiz trendów i megatrendów w gospodarce oraz na rynku pracy, a także z zapotrzebowania inwestorów czy wskaźników demograficznych.

Pod adresem ul. Warszawska 48 znajduje się niepowtarzalna oferta edukacyjna dedykowana przedsiębiorcom i pracodawcom. Na 1 września 2019 roku planowana jest inauguracja roku szkolnego w Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu.

To szansa na rozwój dla Gorzowa jako wzorcowego ośrodka edukacji zawodowej na mapie Polski.

Agnieszka Bieszczńska
Wydział Edukacji

SPORTOWE PODSUMOWANIE ROKU

To był bardzo dobry rok w gorzowskim sporcie. Zarówno gorzowskie drużyny, jak i indywidualni sportowcy osiągnęli bardzo dobre wyniki na arenie nie tylko ogólnopolskiej, ale również światowej.

IGRZYSKA W RIO DE JANEIRO

W tym roku najlepsi sportowcy świata rywalizowali w Rio de Janeiro podczas letnich Igrzysk Olimpijskich oraz Paraolimpijskich. Przypomnijmy, że gorzowianie wywalczyli łącznie 5 medali. Podczas olimpiady kajakarka z AZS AWF Gorzów Wielkopolski Karolina Naja zdobyła brąz w dwójce wraz z Beatą Mikołajczyk. Zawodniczki powtórzyły sukces z Londynu. Aż cztery medale przywieźli z paraolimpiady zawodnicy gorzowskiego STARTU: Maciej Lepiato (złoto), Bartosz Tyszkowski (srebro), Milena Olszewska (brąz) oraz Lech Stoltzman (brąz).

KOSZYKARKI I SZCZUPIOŃNOCI

Fani sportów drużynowych nie mogą w tym sezonie narzekać na brak emocji. Gorzowskie drużyny koszykarek i szczypiornistów z meczu na mecz są coraz lepsze. Z końcem roku zawodniczkami InwestInTheWest AZS AJP Gorzów Wielkopolski zajmują drugie miejsce, ex aequo z wrocławską Śląską i tuż za Wisłą Can-Pack Kraków. Warto podkreślić, że na własnej hali nadal są niepokonane! Z kolei piłkarze ręczni Kancelarii Andrysiak Stal Gorzów poprzedni sezon zakończyli awansem do I ligi. Po jesiennych meczach tego sezonu zajmują 4. miejsce w tabeli. Mecze gorzowskich szczypiornistów odbywają się w hali sportowej przy Zespole Szkół nr 20.

STAL GORZÓW I BARTOSZ ZMARZLIK

To był bardzo dobry sezon również dla gorzowskich żużlowców! Stal Gorzów, po emocjonującym meczu finałowym z drużyną Get Well Toruń, sięgnęła po

złoto oraz tytuł Drużynowego Mistrza Polski 2016. Szczególnych emocji gorzowskim kibicom czarnego sportu dostarczył w minionym roku Bartosz Zmarzlik, który znalazł się wśród 20 sportowców nominowanych do 82. Plebiscytu na Najlepszego Sportowca Polski 2016. Za „Przeglądem Sportowym” przypominamy największe osiągnięcia Bartka w tym sezonie:

- brązowy medal w Indywidualnych Mistrzostwach Świata w Melbourne,
- złoty medal drużynowych Mistrzostw Świata Juniorów,

- złoty medal Drużynowego Pucharu Świata.

Jak powiedział Bartek: „Mogę jeździć codziennie, byle silniki wytrzymały.” Głosy na Bartka można oddawać na stronie <http://plebiscyt.przegladsportowy.pl/nominowani> (Bartek ma nr 20) do 6 stycznia do godz. 20.00; głosować można raz na 24 godziny. Dodatkowo, 7 stycznia podczas Gali Mistrzów Sportu, transmitowanej przez TVP 1 od godz. 20.20, będzie można głosować za pomocą sms-ów. Wyniki poznamy podczas Gali. Trzymamy kciuki za Bartka!

Emilia Cepa
Wydział Promocji i Informacji

Fot. Łukasz Kulczyński

Zagramy dla dzieci i seniorów na Starym Rynku

To będzie już 25. edycja największej imprezy charytatywnej w kraju. Tym razem główne wydarzenia gorzowskiego Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy organizowane będą na Starym Rynku, a na scenie wystąpią gorzowskie formacje z energetyczną muzyką. Wcześniej odbędzie się bieg pod hasłem „Policz się z cukrzycą i ucz się pierwszej pomocy”, a na ulice miasta znów wyjadą setki wolontariuszy z puszkami. Zapraszamy 15 stycznia na Stary Rynek wspierać wspólnie Orkiestrę Jurka Owsiaaka.

Tegoroczna edycja zbiórki odbywa się „dla ratowania życia i zdrowia dzieci na oddziałach ogólnopediatrycznych oraz dla zapewnienia godnej opieki medycznej seniorom”. – 25 lat grania Orkiestry to poważna część historii Polski. Przez ten czas pomogliśmy praktycznie każdemu szpitalowi w naszym kraju. To, że Orkiestra działa i to z tak dużą skutecznością, to zasługa wszystkich darczyńców, to efekt każdego grosza wrzuconego do puszki. Nie boję się użyć stwierdzenia, że Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy to wspólne dobro wszystkich Polaków – także tych mieszkających za granicą, bo przecież wiele sztabów gra także na obczyźnie – mówi Jerzy Owsiaak, prezes zarządu Fundacji WOŚP.

Policz się z cukrzycą

Przez ostatnich kilka lat gorzowski Finał WOŚP organizowany był

w dwóch miejscach jednocześnie. Mała scena zlokalizowana była przy Kupcu Gorzowskim na Górczynie, a większa scena stała przy NoVa Park na Zawarcu. W tym roku organizatorzy zdecydowali się zgromadzić wszystkie atrakcje w jednym miejscu, przy katedrze. Z tego miejsca wystartuje bieg na 4,57 km pod ogólnopolskim hasłem „Policz się z cukrzycą i ucz się pierwszej pomocy”. Każdy może wziąć udział w biegu. Uczestnicy wystartują o godz. 11.00, pobiegą na Piaski i wrócą na Stary Rynek, na którym zostaną im wręczone nagrody i wyróżnienia.

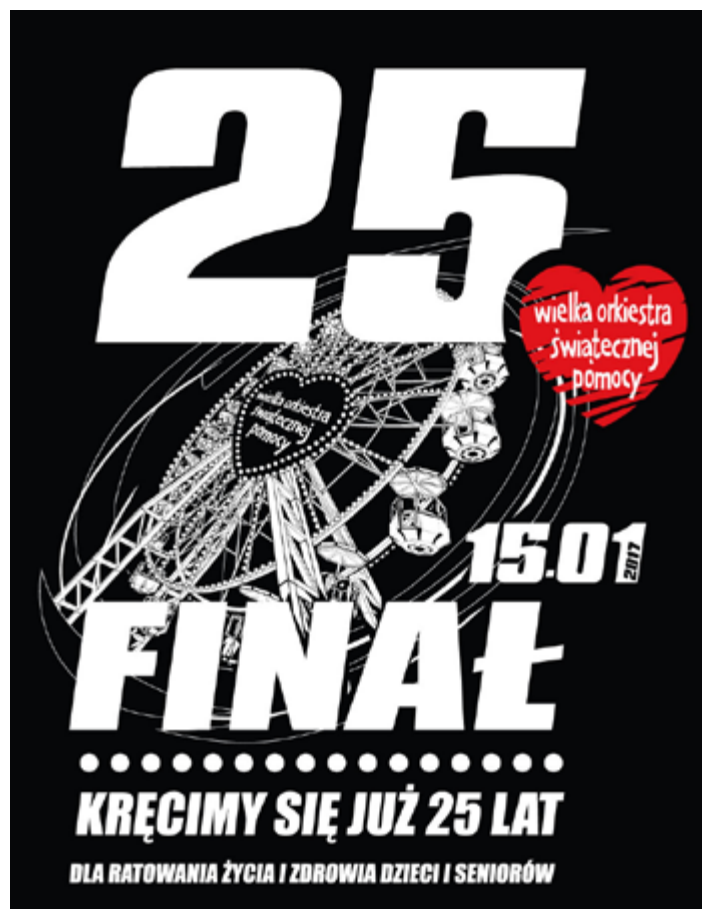
Militaria i Skadyktator

Następnie, od 13.00 do 21.00 przy scenie na Starym Rynku trwać będą licytacje. Przygotowano też wiele innych ciekawych wydarzeń. Odbędzie się m.in. pokaz sprzętu militarnego przygotowany przez Gorzowską Grupę Rekonstrukcyjno-Strzelecką i grupę B.O.T., a uczniowie z gorzowskiego „Medyka” będą robić tatuaże i badania ciśnienia. Nie zabraknie także grochówki.

W godz. 13.00-21.00 na scenie podgrzewać atmosferę będą koncerty gorzowskich zespołów przygotowane przez Miejskie Centrum Kultury. Wystąpią m.in.: Majos Squad, Prywatna Szkoła Muzyczna Huberta Zbioryczyka, Podróbkka, Żółte Kalendarze i Radio Landsberg. Najbardziej energetyczny występ da warszawska grupa Skadyktator, którą znamy już z festiwalu Reggae Nad Wartą.

Czerwone serce z wełny i Świątełko do nieba

Sztaby z klubu U Szeffa i z „Gastro nomika” rzucają wyzwanie szta-

bom z całego świata. Chcą wydziergać wielkie serce z różnych odcieni czerwonej włóczki i zlicytować je na scenie. Wygra to miasto, które będzie miało największe serce. Projekt ruszył 15 grudnia, a zakończy się 15 stycznia na Starym Rynku o godzinie 15.00. Tradycyjnie, przed 20.00 odbędzie się najważniejsza licytacja, które zakończy się symbolicznym wystrzeleniem Świątełka do nieba. Do godz. 21.00 trwać będą koncerty. W mieście działają trzy sztaby: w Klubie U Szeffa na os. Staszica, którego szefem jest Marta Ciećwierz, w Ze-

spole Szkół Gastronomicznych przy ul. Okólnej, którego organizacją zajmuje się Paweł Anioł, i w Gimnazjum nr 9 przy ul. Zamenhofs, którym zajmuje się Dawid Wachowiak. Organizatorem WOŚP są: Gorzowskie sztaby WOŚP, Urząd Miasta, Miejskie Centrum Kultury, Ośrodek Sportu i Rekreacji, klub U Szeffa, Zespół Szkół Gastronomicznych.

Daniel Adamski
Wydział Promocji i Informacji

Orszak Trzech Króli

6 stycznia po raz trzeci ulicami Gorzowa przejdzie Orszak Trzech Króli.

Program:

13:30 – formowanie Orszaku na placu przy katedrze

14:00 – rozpoczęcie marszu Orszaku ulicami miasta do „Gorzowskiego Betlejem” na placu Grunwaldzkim

15:00 – Trzej Królowie wraz z Orszakiem oddadzą pokłon Dzieciątku Jezus i złożą dary

W Orszaku Trzech Króli wezmą udział nasi wielcy Polacy (orszakowi aktorzy) Józef Piłsudski i Ta-

deusz Kościuszko oraz św. brat Albert Chmielowski i bł. Ojciec Honorat Koźmiński, którzy swoim życiem pokazali, jak można zagospodarować otrzymaną wolność. Orszak zakończy słowo biskupa i życzenia wojewody lubuskiego.

Zapraszamy wszystkich gorzowian do udziału w Orszaku.

Stowarzyszenie
Pomocy Bliźniemu im. Brata Krystyna

Najzdolniejszych uczniów docenił PREMIER

14 grudnia w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Zbigniewa Herberta lubuski kurator oświaty Ewa Rawa wraz z wojewodą lubuskim Władysławem Dajczakiem wręczyli stypendia najzdolniejszym uczniom z województwa lubuskiego. Stypendia przyznał prezes Rady Ministrów.

Spośród 108 wyróżnionych uczniów lubuskich szkół ponadgimnazjalnych, 18 uczy się w gorzowskich szkołach. Są to:

1. Jakub Boszkiewicz z Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących
2. Sebastian Brzozowski z Zespołu Szkół Mechanicznych
3. Marta Hendler z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1
4. Natalia Kud z Zespołu Szkół Mistrzostwa Sportowego
5. Jędrzej Machtyl z II Liceum Ogólnokształcącego
6. Adrian Matusiak z Zespołu Szkół Elektrycznych
7. Marta Mrówka z Zespołu Szkół Ekonomicznych
8. Patrycja Musielak z I Społecznego Liceum Ogólnokształcącego
9. Sara Nowacka z Zespołu Szkół Budowlanych i Samochodowych
10. Teresa Nuckowska z Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego
11. Wojciech Pająk z Zespołu Szkół nr 12
12. Bartosz Patycki z Zespołu Szkół Gastronomicznych
13. Hubert Snochowski z Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 16
14. Samanta Szeraj z Liceum Plastycznego
15. Wiktoria Szymanis z Zespołu Szkół Odzieżowych
16. Bartłomiej Szymkowiak z IV Liceum Ogólnokształcącego
17. Helena Wielgus z Zespołu Szkół Ogrodniczych
18. Klaudia Wizjan z Technikum Usług Fryzjerskich

Prezes Rady Ministrów przyznaje stypendium uczniom szkół, których ukończenie umożliwia uzyskanie świadectwa dojrzałości. Stypendium przyznaje uczniom, którzy w minionym roku szkolnym uzyskali najwyższą średnią ocen w szkole lub wykazują szczególne uzdolnienia w co najmniej jednej dziedzinie wiedzy, uzyskując w niej najwyższe wyniki, a w pozostałych dziedzinach – wyniki co najmniej dobre. Uczniowie ci często są laureatami konkursów i olimpiad przedmiotowych.

Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów w nauce!

Emilia Cepa
Wydział Promocji i Informacji

Zagłosuj na książkę uczniów „OGRODNIKA”

Wiktoria Kowalska, Angelika Kołodziejczyk i Adrian Broniek to uczniowie jednej klasy technikum weterynaryjnego w Zespole Szkół Ogrodniczych. To grupa przyjaciół, a przede wszystkim autorzy zbioru opowiadań „Dom, który pamięta”.

Uczą się w szkole, która mieści się w pięknym prusimskim pałacyku. Gabinety lekcyjne niegdyś były czymś domem. Po drewnianych schodach kiedyś biegały dzieci. Przez ogromne okna ktoś spoglądał na piękny park i stawy. Na tarasie ktoś pił popołudniową kawę z porcelanowej filiżanki. Każdy zakamarek coś widział, kogoś słyszał... Wyobraźnia podpowiada sce-

ny, zdarzenia, emocje... To właśnie chcieli zapisać, chcieli poczuć... Efektem są opowiadania w książce pięknie zilustrowanej przez **Patrycję Chrostowską**.

Książka bierze udział w ogólnopolskim turnieju literackim „Konkurs: Misja – książka”. Kilkuosobowe zespoły uczniów szkół ponadpodstawowych z całej Polski współzawodniczą w tworzeniu własnej książki! Laureaci, oprócz nagród rzeczowych, mają szansę na wydanie dzieła. Na „gorzowską” książkę „Dom, który pamięta” można głosować do 15 stycznia na stronie https://ridero.eu/pl/books/dom_ktory_pamiet

Opracowała Emilia Cepa
Wydział Promocji i Informacji

WIKTORIA KOWALSKA ANGELIKA
KOŁODZIEJCZYK ADRIAN BRONIEK

Dom który pamięta

FRAGMENT KSIĄŻKI:

Są takie domy, które mimo upływu lat zachowują swój urok. Usilnie walczą z przyrodą, by zachować to, czego były świadkami. Deski ich, choć zbutwiałe, zawierają w sobie wiele tajemnic. Okna pamiętają wesołe okrzyki dzieci, westchnienia kochanek, płacz zrozpaczonych matek.

Proszę, przekrocz próg takiego domostwa i poddaj się. Czyż nie słyszysz, że ono Cię wzywa? Zamknij oczy i zrelaksuj się na starej sofie. Posłuchaj wspomnień zmęczonego domu. Przeżyj z nim na nowo najciekawsze wydarzenia.

Przewodniczący i Wiceprzewodniczący Rady Miasta spotykają się z mieszkańcami w Urzędzie Miasta Gorzowa Wlkp., ul. Sikorskiego 3-4, I piętro, pok. nr 216

Przewodniczący
Sebastian Pięnkowski
Okręg nr 5 (Górczyn)
Prawo i Sprawiedliwość
17 stycznia, godz. 15.30-16.30
e-mail: sebastianpienkowski@wp.pl
tel. 692 139 349

Wiceprzewodniczący
Zbigniew Syska
Okręg nr 2 (Wieprzycze)
Ludzie dla Miasta
10 stycznia, godz. 15.30-16.30
e-mail: syskzbigniew@wp.pl
tel. 695 577 184

Robert Surowiec
Okręg nr 5 (Górczyn)
Platforma Obywatelska
24 stycznia, godz. 15.30-16.30
e-mail: r.surowiec@ecf.pl
tel. 95 73 55 540

Jan Kaczanowski
Okręg nr 3 (Staszica)
Gorzów Plus
31 stycznia, godz. 15.30-16.30
e-mail: jkaczanowski@rada.gorzow.pl
tel. 95 73 55 540

Okręg nr 1 (Zawarcie)

Maria Surmacz
Prawo i Sprawiedliwość
e-mail: mes.2008@wp.pl
tel. 95 73 55 544

Patryk Broszko
Gorzów Plus
e-mail: patryk.broszko@gmail.com
tel. 602 404 777

Piotr Paluch
Gorzów Plus
e-mail: ppaluch@rada.gorzow.pl
tel. 502 047 414

Grzegorz Musiałowicz
Ludzie dla Miasta
e-mail: stow@wp.pl
tel. 603 289 599

Piotr Zwierzchlewski
Gorzów Plus
e-mail: pzwierzchlewski@rada.gorzow.pl
tel. 95 73 55 540

Okręg nr 2 (Wieprzycze)

Paweł Ludniewski
Prawo i Sprawiedliwość
e-mail: p.ludniewski@wp.pl
tel. 603 901 992

POSZUKIWANIE SWOJEJ TURYSTYCZNEJ DROGI ROZWOJU

5 i 6 grudnia 2016 roku, na zaproszenie prezydenta Gorzowa, gościła w naszym mieście Komisja Turystyki Związku Miast Polskich.

Było to pierwsze posiedzenie Komisji po Kongresie Turystyki Polskiej, który odbył się od 12 do 14 października w Świdnicy. W posiedzeniu Komisji uczestniczyli przedstawiciele z Warszawy, Krakowa, Lublina i gminy Błaszki (Łódzkie), a także przedstawiciele Instytutu Rozwoju i Promocji Kolei z Poznania. Ich markowy produkt TurKol znany jest gorzowianom za sprawą pociągu Drwal, którym w wakacje można było udać się na paradę lokomotyw do Międzychodu. W pracach Komisji prezydenta Gorzowa reprezentował Marek Pospieszny z Wydziału Kultury i Sportu Urzędu Miasta. Przed rozpoczęciem obrad członkowie Komisji zwiedzili Muzeum Grodu Santok. W pierwszym dniu obrad, w których uczestniczyli: Jacek Wójcicki, prezydent Gorzowa, Ewa Hornik, dyrektor Wydziału Kultury i Sportu, Marek Pospieszny z Wydziału Kultury i Sportu oraz Daniel Adamski z Wydziału Promocji i Informacji, Komisja dokonała analizy przebiegu Kongresu Turystyki Polskiej, określając zadania do realizacji szczególnie w zakresie likwidacji barier występujących w polskim prawodawstwie w zakresie turystyki. Urzędnicy zaprezentowali członkom Komisji film o walorach turystycznych Gorzowa oraz dokonania w zakresie organizacji pociągów retro, realizowanych we współpracy z Instytutem Rozwoju i Promocji Kolei w Poznaniu oraz z gminami regionu lubuskiego i wielkopolskiego. W godzinach wieczornych Komisja spotkała się w Jazz Clubie Pod Filarami z przedstawicielami gorzowskich organizacji pozarządowych, działających na niwie turystyki oraz samorządów gmin należących do MG-6. Przedstawiciele Wydziału Kultury i Sportu zaprezentowali koncepcję powołania Gorzowskiej Organizacji Turystycznej obejmującej swoim zasięgiem również gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn i Santok. W drugim dniu obrad, w których uczestniczył Radosław Sujak, zastępca prezydenta miasta, Komisja brała udział w spotkaniu w Wojewódzkiej

ny z Wydziału Kultury i Sportu oraz Daniel Adamski z Wydziału Promocji i Informacji, Komisja dokonała analizy przebiegu Kongresu Turystyki Polskiej, określając zadania do realizacji szczególnie w zakresie likwidacji barier występujących w polskim prawodawstwie w zakresie turystyki. Urzędnicy zaprezentowali członkom Komisji film o walorach turystycznych Gorzowa oraz dokonania w zakresie organizacji pociągów retro, realizowanych we współpracy z Instytutem Rozwoju i Promocji Kolei w Poznaniu oraz z gminami regionu lubuskiego i wielkopolskiego. W godzinach wieczornych Komisja spotkała się w Jazz Clubie Pod Filarami z przedstawicielami gorzowskich organizacji pozarządowych, działających na niwie turystyki oraz samorządów gmin należących do MG-6. Przedstawiciele Wydziału Kultury i Sportu zaprezentowali koncepcję powołania Gorzowskiej Organizacji Turystycznej obejmującej swoim zasięgiem również gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn i Santok. W drugim dniu obrad, w których uczestniczył Radosław Sujak, zastępca prezydenta miasta, Komisja brała udział w spotkaniu w Wojewódzkiej

W godzinach wieczornych Komisja spotkała się w Jazz Clubie Pod Filarami z przedstawicielami gorzowskich organizacji pozarządowych, działających na niwie turystyki oraz samorządów gmin należących do MG-6. Przedstawiciele Wydziału Kultury i Sportu zaprezentowali koncepcję powołania Gorzowskiej Organizacji Turystycznej obejmującej swoim zasięgiem również gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Lubiszyn i Santok. W drugim dniu obrad, w których uczestniczył Radosław Sujak, zastępca prezydenta miasta, Komisja brała udział w spotkaniu w Wojewódzkiej

i Miejskiej Bibliotece Publicznej z naukowcami Zakładu Paleozoologii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Państwowego Instytutu Geologicznego PIB we Wrocławiu. Naukowcy zaprezentowali części szkieletu prehistorycznego nosorożca znalezione w trakcie budowy drogi S3. Spotkanie miało charakter otwarty dla mieszkańców, a dzięki udziałowi przedstawicieli lokalnych mediów, opublikowanych zostało wiele artykułów opisujących to niecodzienne znalezisko. Komisja Turystyki ZMP wzięła również udział w spacerze po ulicach Gorzowa i po bulwarze Wschodnim z udziałem Roberta Piotrowskiego, gorzowskiego regionalisty.

Marek Pospieszny
Wydział Kultury i Sportu

Fot. Daniel Adamski

Zwrot towaru a reklamacja

Reklamacja i zwrot towaru to dwa często mylone pojęcia. Zwrot towaru pełnowartościowego w sklepie stacjonarnym zależy wyłącznie od dobrej woli sprzedawcy. Natomiast prawo do reklamacji wynika z ustawy i przysługuje konsumentowi, jeżeli towar okazał się wadliwy.

Dokonując zakupów w sklepach, dochodzi często do nieporozumień na tle zwrotu towaru. W jednym punkcie sprzedawca przyjmie kupioną odzież i zwróci pieniądze, a w innym odmówi. Wtedy dochodzi do sporu pomiędzy konsumentem a sklepem. Kto ma rację?

Dobrowolne prawo zwrotu

Jeżeli konsument dokonał zakupu w stacjonarnym sklepie, to zgodnie z polskim prawem sprzedawca nie ma obowiązku przyjmowania zwrotu niewadliwego towaru tylko dlatego, że klient się rozmyślił albo rzecz przestała mu się podobać. Sprzedawca może (ale nie musi) przewidzieć w regulaminie sklepu stacjonarnego ewentualność zwrotu towa-

ru przez kupującego w określonym terminie (np. 30 dni) i pod określonymi warunkami (np. tylko z paragonem zakupu i oryginalnymi metkami, w stanie nienaruszonym). Taka praktyka wynika najczęściej z polityki konkretnego przedsiębiorcy, a nie z przepisów prawa.

Ustawowe prawo zwrotu

Wyjątek stanowi sytuacja, w której towar został kupiony poza lokalem przedsiębiorstwa (np. podczas pokazu organizowanego w hotelu) lub na odległość (np. w sklepie internetowym). Konsument ma wtedy prawo do odstąpienia od umowy w terminie 14 dni i obowiązek zwrotu towaru w ciągu kolejnych 14 dni.

Reklamacja

Sytuacja wygląda inaczej, jeżeli towar ma wadę – wtedy zwrot towaru może być dokonany pod pewnymi warunkami w ramach reklamacji złożonej na zasadach rękojmi (art. 560 kodeksu cywilnego). W razie wystąpienia wady, konsument może w ciągu 2 lat od zakupu złożyć do sprzedawcy reklamację z tytułu rękojmi i zażądać jednego z czterech działań:

1. wymiany towaru na nowy;
2. naprawy towaru;
3. obniżenia ceny;

4. odstąpienia od umowy, czyli zwrotu towaru – o ile wada jest istotna. Jeżeli jest to pierwsza reklamacja dotycząca danego towaru, sprzedawca może, zamiast odstąpienia od umowy, zaproponować konsumentowi niezwłoczną wymianę lub naprawę. Przy kolejnej reklamacji ma obowiązek spełnić żądanie konsumenta odstąpienia od umowy, czyli przyjąć zwrot towaru i zwrócić pieniądze.

Reklamacja czy zwrot towaru?

Korzystając ze zwrotu towaru, szybciej odzyskamy pieniądze bez konieczności czekania na rozpatrzenie naszego żądania przez sprzedawcę, jak w przypadku reklamacji. Sprzedawca może natomiast uzależnić zwrot towaru od dostarczenia go w stanie nieużywanym, w oryginalnym opakowaniu i z paragonem zakupu. W przypadku reklamacji towar może nosić ślady użytkowania, a sprzedawca nie może odmówić przyjęcia reklamacji z powodu braku oryginalnego opakowania czy paragonu. Potwierdzeniem zakupu może być również wyciąg z rachunku bankowego, e-mail czy zeznanie świadków.

Tomasz Gierczak
Miejski Rzecznik Konsumentów
i Spraw Mieszkańców

DECYZJE RADNYCH

Podczas dwóch grudniowych sesji Rady Miasta Gorzowa radni podjęli m.in. następujące decyzje:

XXXVI sesja Rady Miasta z 13 grudnia

Radni przyjęli jednogłośnie Gminny Program Rewitalizacji Gorzów 2025+. Szczegółowe informacje na temat Programu znajdują się na str. 4

XXXVII sesja Rady Miasta z 19 grudnia

Radni podjęli uchwałę budżetową miasta Gorzowa na 2017 rok. Więcej

informacji na temat budżetu miasta znajduje się na str. 1-2.

Radni ustalili Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2017-2031. Informacje na temat wybranych przedsięwzięć zawartych w Prognozie znajdują się na str. 11.

Radni przyjęli Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy – Miasta Gorzowa Wlkp. na lata 2017-2021.

Radni podjęli uchwałę w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu

Przeciwdziałania Narkomanii pod nazwą Miejski Program Przeciwdziałania Uzależnieniom na rok 2017 i Ramowego Programu Przeciwdziałania Uzależnień na lata 2017-2020.

Radni pozytywnie rozpatrzyli petycję mieszkańców osiedla Piaski w sprawie budowy stacji paliw przy ul. Okrzei i Dowbora-Muśnickiego. Tym samym odmówiono ustalenia warunków zabudowy dla planowanej inwestycji.

Opracowała Emilia Cepa
Wydział Promocji i Informacji

PRZEDSIĘWZIĘCIA NA NAJBLIŻSZE LATA

Podczas XXXVII sesji Rady Miasta, która odbyła się 19 grudnia, radni uchwalili Wieloletnią Prognozę Finansową (WPF) na lata 2017-2031. W dokumencie znajdują się m.in. przedsięwzięcia planowane do realizacji w najbliższych latach.

Oto wybrane z nich:

Gorzów stawia na zawodowstwo. Dlatego w Prognozie nie mogło zabraknąć programów realizowanych na rzecz gorzowskich szkół zawodowych. Oprócz projektu „Zawodowcy w Gorzowie” i stworzenia Centrum Edukacji Zawodowej i Biznesu, planowane są staże zagraniczne dla uczniów i absolwentów szkół zawodowych, w tym m.in. międzynarodowe praktyki uczniów Zespołu Szkół Ogrodniczych pn. „Euroogrodnik”; Zespół Szkół Budowlanych zyska nową stolarnię, a Centrum Kształcenia Zawodowego – pracownię obrabiarek produkcyjnych CNC. Przy dworcu PKP planowane jest stworzenie nowoczesnego centrum przesiadkowego wraz z przebudową infrastruktury tramwajowej, a także całego systemu zrównoważonego transportu miejskiego. Z większych inwestycji drogowych, wpisane są: budowa drugiej jezdni ul. Myśluborskiej, przebudowa ulic: Kobylogórskiej, Warszawskiej, Walczaka, Kostrzyńskiej oraz modernizacja wschodniego wylotu drogi krajowej nr 22, od ronda Sybiraków do granic miasta.

Z działań związanych ze sferą społeczną w Prognozie wymienione są: rewitalizacja zabytkowej willi Jaehnego, gdzie ma się mieścić Instytut Papuszy, modernizacja obiektów

Fot. Depositphotos.com

ów sportowych przy ul. Myśluborskiej, rozbudowa szkoły podstawowej na osiedlu Górczyn (obecny ZS nr 20) oraz przystosowanie i wyposażenie pomieszczeń w przedszkolach miejskich na utworzenie nowych oddziałów przedszkolnych. Z przedsięwzięć, które ucieszą miłośników turystyki rowerowej i pieszej, w Prognozie znalazły się: rewaloryzacja parków Wiosny Ludów, Kopernika i Siemiradzkiego; budowa ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż Kłodawki; budowa kładki dla pieszych przy wiadukcie kolejowym; a także stworzenie systemu ścieżek rowerowych w mieście.

Gorzów od 2016 roku realizuje projekt „Rozwój elektronicznych usług świadczonych przez Urząd Miasta Gorzowa Wlkp. oraz udostępniania danych publicznych – dostarczenie rozwiązań umożliwiających rozwój usług e-administracji świadczonych przez Urząd Miasta Gorzowa Wlkp.” Projekt przyniesie wiele udo-

godnień mieszkańcom załatwiających sprawy w urzędzie. W planie jest również modernizacja budynku przy ul. Obotryckiej pod przyszłą siedzibę Urzędu Miasta oraz przebudowa pomieszczeń przy ul. Łokietka, gdzie swoje siedziby znajdzie kilka wydziałów UM.

Planowane są także prace związane z zagospodarowaniem wód opadowych w mieście (etap I), budowa systemu odprowadzania wód opadowych z zachodniej części miasta oraz budowa urządzeń podczyszczających ścieki opadowe z miejskiej sieci kanalizacji deszczowej. Większość z powyższych przedsięwzięć zostało ujętych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Gorzowa na lata 2016-2023. Wpisanie ich do Wieloletniej Prognozy Finansowej to konsekwencja w dążeniu do ich realizacji.

Opracowała Emilia Cepa
Wydział Promocji i Informacji

Halina Kunicka

Platforma Obywatelska
e-mail: halinakunicka@tlen.pl
tel. 605 601 879

Jerzy Wierchowicz

Nowoczesny Gorzów
e-mail: jerzywierchowicz@op.pl
tel. 603 942 739

Marcin Kurczyna

Gorzów Plus
e-mail: marcin.kurczyna@wp.pl
tel. 502 154 433

Okręg nr 3 (Staszica)

Tomasz Rafalski

Prawo i Sprawiedliwość
e-mail: rafalski.tomek@wp.pl
tel. 95 73 55 540

Jerzy Synowiec

Nowoczesny Gorzów
e-mail: adwokaci@blink.pl
tel. 95 73 55 540

Izabela Piotrowicz

Platforma Obywatelska
e-mail: piotrowicz.iza@gmail.com
tel. 531 501 889

Aleksandra Górecka

Gorzów Plus
e-mail: gorecka-87@wp.pl
tel. 660 274 903

Okręg nr 4 (Piaski)

Robert Jałowy

radny niezależny
e-mail: rjalowy@wp.pl
tel. 608 835 176

Jerzy Sobolewski

Platforma Obywatelska
e-mail: jersobolewski@interia.pl
tel. 600 248 981

Krzysztof Kochanowski

Nowoczesny Gorzów
e-mail: kochanowski1976@wp.pl
tel. 660 265 797

Marta Bejnar-Bejnarowicz

Ludzie dla Miasta
po telefonicznym ustaleniu terminu
e-mail: m.bejnar@gmail.com
tel. 601 940 121

Michał Szmytkowski

Ludzie dla Miasta
e-mail: asp.szmytkowski@gmail.com
tel. 95 73 55 544

Okręg nr 5 (Górczyn)

Artur Andruszczak

Platforma Obywatelska
po telefonicznym ustaleniu terminu
e-mail: andrut11@poczta.onet.pl
tel. 669 983 377

Grażyna Wojciechowska

radna niezależna
e-mail: wojciechowskagrazyna@wp.pl
tel. 604 239 387

Przemysław Granat

Gorzów Plus
e-mail: pgranat@rada.gorzow.pl
tel. 509 463 968

Radni spotykają się z mieszkańcami
w Urzędzie Miasta, ul. Sikorskiego 3-4,
I piętro, pok. nr 219, tel. 95 73 55 673

Więcej informacji: Wydział Organizacyjny -
referat Biura Rady Miasta, tel. 95 73 55 544

Architekt Miejski

Dariusz Górny
e-mail: dariusz.gorny@um.gorzow.pl
tel. 602 491 302

Biuro Egzekucji Administracyjnej

ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: bea@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 740

**Biuro Konsultacji
Społecznych i Rewitalizacji**

ul. Sikorskiego 5
e-mail: bsr@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 893

**Biuro Miejskiego Rzecznika
Konsumentów i Spraw Mieszkańców**

ul. Orłąt Lwowskich 1
e-mail: brk@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 747

**Biuro Zarządzania
Systemami Informatycznymi**

ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: bsi@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 545

**Stanowisko
ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy**

ul. Sikorskiego 5 pok. 4
e-mail: bhp@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 851

Straż Miejska

ul. Mysliborska 34
e-mail: ksm@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 728
po godz. pracy UM - 697 662 343

„RAZEM” przeciwko przemocy W RODZINIE

Fot. archiwum GCPR

8 grudnia w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Z. Herberta odbyła się konferencja „Rodzina bez przemocy” podsumowująca wspólny projekt „Razem przeciwko przemocy w rodzinie” Gorzowskiego Centrum Pomocy Rodzinie i Komendy Miejskiej Policji w Gorzowie, dofinansowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy

i Polityki Społecznej. Projekt miał na celu podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Pracownicy GCPR i KMP w Gorzowie, współpracując z gorzowskimi szkołami, starali się dotrzeć do jak największej liczby młodych ludzi, by poszerzyć ich wiedzę na temat reagowania na sytuacje przemocowe. Z przeprowadzonej ankiety można było wywnioskować, że projekt został dobrze

przyjęty przez uczniów i niezwykle potrzebny, gdyż nadal za mało mówi się o zjawisku przemocy.

O tym, co osiągnięto podczas realizacji projektu, opowiedziały Anna Sadzik, kierownik Działu Środowiskowego Gorzowskiego Centrum Pomocy Rodzinie oraz Agata Kądziołka-Świdorska, mł. asp. Komendy Miejskiej Policji.

Na temat aspektów prawnych dotyczących przeciwdziałania przemocy opowiedziała adwokat Barbara Sobol, o aspektach psychologicznych – Iwona Szpakowska, psycholog i wicedyrektor Zespołu Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych. Kwestia problemu uzależnień a przemocy w rodzinie została szeroko omówiona i poparta przykładami przez Izabelę Ratajczyk – specjalistkę Terapii Uzależnień z Ośrodka Terapeutycznego SZANSA.

Gabriela Demcyszyn
Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie

Kolędowo, jasełkowo...

Kolędy i jasełka to tradycje związane z okresem Świąt Bożego Narodzenia. W naszym mieście od wielu lat pielęgnują je: Zespół Tańca Ludowego Mali Gorzowiacy, chór parafialny Sotiria oraz Miejskie Centrum Kultury.

Rok 2017 Mali Gorzowiacy tradycyjnie rozpoczynają koncertami kolęd i pastorałek. W pierwszy weekend stycznia w trzech gorzowskich kościołach wystąpi chór ponad 100 artystów zespołu, który obok znanych kolęd zaprezentuje zapomniane już pastorałki w ciekawych aranżacjach instrumentalnych i wokalnych.

7 stycznia

ok. 18:45 – koncert w katedrze (po mszy na godzinę 18:00)

8 stycznia

13:15 – koncert w kościele pw. NMP Królowej Polski, ul. Żeromskiego 21
19:15 – koncert w kościele pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa, ul. Chodkiewicza 20

W drugi weekend stycznia na wspólne kolędowanie zaprasza chór parafialny Sotiria pod batutą Aleksandra

Lewczyszyna. Wieczór kolęd pt. „Bóg się rodzi...” odbędzie się w cerkwi prawosławnej przy ul. Kostrzyńskiej 2b. Początek 14 stycznia o godz. 17.00. Wstęp na oba wydarzenia jest wolny. Do udziału w nich zespoły zapraszają wszystkich gorzowian.

Z kolei Miejskie Centrum Kultury i Regionalne Centrum Animacji Kultury w Zielonej Górze zapraszają do udziału w Spotkaniach Grup Jasełkowych. Są one okazją do prezentacji różnorodnych widowisk związanych z obrzędami i zwyczajami okresu Bożego

Narodzenia. Ich celem jest tworzenie warunków do rekonstruowania i kontynuacji obrzędów i zwyczajów ludowych oraz wykorzystania ich, jako źródła inspiracji w działalności artystyczno-wychowawczej, dydaktycznej i pedagogicznej. W Spotkaniach biorą udział uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych – grupy kolędnicze, herodowe, teatry jasełkowe, przedstawienia „szop-

kowe” itp., zrealizowane dowolnymi środkami scenicznymi. Widowiska mogą być również współczesną w formie i treści interpretacją symboliki bożonarodzeniowej.

Eliminacje dla wykonawców z Gorzowa odbędą się 17 stycznia o godz.

10.00 w sali widowiskowej MCK przy ul. Drzymały 26. Zgłoszenia można wysłać do 10 stycznia na adres: Miejskie Centrum Kultury, ul. Drzymały 26, 66-400 Gorzów Wlkp., lub drogą elektroniczną na e-mail: konradstala6@wp.pl. Kartę zgłoszenia można pobrać na stronie www.mck-gorzow.pl

Opracowała Emilia Cepa
na podstawie materiałów organizatorów

Fot. archiwum GCPR

Misie trafiły w dobre ręczki

25 listopada był Światowym Dniem Pluszowego Misia. Z tej okazji Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie zorganizowało akcję Podaruj Dziecku Misia.

Od 7 do 23 listopada do jednostek GCPR można było przynosić pluszaki, które później trafiły do wybranych żłobków w Gorzowie, oddziału dziecięcego gorzowskiego szpitala, do dzieci z rodzin objętych pomocą społeczną oraz do Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy na akcję „Kochaj mnie – nie bij mnie”.

Zbiórka pluszowych niedźwiadków odbywa się cyklicznie, by wywołać uśmiech na twarzach najmłodszych mieszkańców Gorzowa.

25 listopada odbyło się spotkanie finalizujące akcję, a Justyna Pawlak – dyrektor GCPR i Anna Sadzik – kierownik Działu Pomocy Środowisko-

wej, zawiozły pierwszą partię przyszułanek do Żłobka Miejskiego nr 2. Serdecznie dziękujemy:

1. Urzędowi Miasta, ul. Sikorskiego 3-4;
2. Komendzie Miejskiej Policji, ul. Wyszyńskiego 122;
3. Centrum Szkoleniowemu Memo, ul. Sikorskiego 34;
4. Domowi Dziennego Pobytu, ul. Cichońskiego 5;
5. Uczestnikom Domu Dziennego Pobytu przy Parafii św. Józefa, ul. Bracka 7;
6. Oddz. Poczty Polskiej ul. Kombatantów 2;
7. Przedszkolu Miejskiemu nr 1 „Świat Bajeczki Jedyneczki”, ul. Kos. Gdynskich 29;
8. Przedszkolu Miejskiemu nr 3 ul. Słoneczna 11;
9. Przedszkolu Miejskiemu nr 6, ul. Drzymały 18;
10. Przedszkolu Miejskiemu nr 9, ul. Widok 25;
11. Miejskiemu Przedszkolu Integracyjnemu nr 14 im. Przyjaciół Dzieci, ul. Kasprzowicza 10;
12. Przedszkolu Miejskiemu nr 15 im. Baśniowy Dom, ul. Bohaterów Warszawy 5,
13. Przedszkolu Miejskiemu nr 21 ul. Dunikowskiego 5;
14. Przedszkolu Miejskiemu nr 22 ul. Szarych Szelegów 2;
15. Przedszkolu Miejskiemu nr 25 ul. Długosza 34;
16. Przedszkolu Miejskiemu nr 29 ul. Wróblewskiego 48;
17. Przedszkolu Miejskiemu nr 33, ul. Walczyka 4;
18. Szkole Podstawowej nr 1, ul. Dąbrowskiego 23,
19. Szkole Podstawowej nr 4, ul. Kobylowska 110 (w szczególności pracownikom koordynującym akcję – Annie Jamróz i Pawłowi Sierpińskiemu);
20. Szkole Podstawowej nr 10, ul. Towarowa 21;
21. Zespołowi Szkół nr 6, ul. Gwiaździsta 14;
22. Zespołowi Szkół nr 12, ul. Śląska 20;
23. Szkole Podstawowej nr 13, ul. Szwależerów 2;
24. Szkole Podstawowej nr 13 kl. I-III, ul. Paderewskiego 5,
25. Zespołowi Szkół nr 13 im. Arkadego Fiedlera,
26. II Liceum Ogólnokształcącego im. Marii Skłodowskiej-Curie, ul. Przemysłowa 2;
27. Spółdzielni Mieszkaniowej Budowlani ul. Sułkowskiego 7;
28. Spółdzielni Mieszkaniowej Górczyn ul. Czereśniowa 6;
29. Administracji Domów Mieszkalnych nr 2, ul. Towarowa 6a;
30. Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Roślin i Nasiennictwa, ul. Zieleniecka 11;
31. Państwu M. M. Piotrowskim z księgarni przy ul. Słonecznej;
32. Pani Agacie Kłos;
33. Mieszkańcom budynku przy ul. Złotego Smoka 6.
34. Osobom prywatnym, które włączyły się w akcję, a także wszystkim pracownikom GCPR.

Anna Sadzik

Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie

MIKOŁAJ do nich trafił

Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie, w trosce o dzieci z rodzin objętych pomocą, przygotowało paczki świąteczne dla 241 najmłodszych mieszkańców Gorzowa.

21 grudnia w siedzibie Gorzowskiego Centrum Pomocy Rodzinie przy ul. Jagielly 7 rodziny odebrały świąteczne paczki żywnościowe. Pomoc dotyczyła wszystkich dzieci korzystających z posiłku w szkole w ramach wieloletniego programu wsparcia fi-

nansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014- 2020. Rodziny otrzymały produkty żywnościowe oraz słodkości i mikołajkowe upominki.

Anna Sadzik

Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie

Urząd Stanu Cywilnego

ul. Kazimierza Wielkiego 1
e-mail: usc@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 891

Wydział Administracyjny

ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wad@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 663

Wydział Audytu Wewnętrznego, Kontroli i Analiz

ul. Myśliborska 34
e-mail: aka@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 862

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

ul. Obotrycka 7
e-mail: wzkm@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 652

Wydział Budżetu i Rachunkowości

ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wbr@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 522

Wydział Edukacji

ul. Okólna 2
e-mail: wed@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 750

Wydział Geodezji i Katastru

ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wkg@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 653

Wydział Gospodarki Komunalnej i Transportu Publicznego

ul. Myśliborska 34
e-mail: wgt@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 763

Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Majątku

ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wgm@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 605

Wydział Inwestycji i Remontów Dróg

ul. Myśliborska 34
e-mail: wir@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 798

Wydział Komunikacji

ul. Myśliborska 34
e-mail: wkm@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 720

Wydział Kultury i Sportu

ul. Okólna 2
e-mail: wks@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 841

Wydział Obsługi Inwestora i Biznesu

ul. Myśliborska 34
e-mail: wob@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 830

Wydział Ochrony Środowiska i Rolnictwa
ul. Myśliborska 34
e-mail: wsr@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 812

Wydział Organizacyjny
ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wor@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 531

Wydział Podatków i Opłat
ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wpo@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 647

Wydział Promocji i Informacji
ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wpi@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 785

Wydział Spraw Obywatelskich
ul. Sikorskiego 3-4
e-mail: wso@um.gorzow.pl
biuro dowodów osobistych
tel. 95 73 55 573
ewidencja ludności
tel. 95 73 55 512

Wydział Spraw Społecznych
ul. Teatralna 26
e-mail: wss@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 801

Wydział Strategii Miasta
ul. Myśliborska 34
e-mail: wsm@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 835

Wydział Urbanistyki i Architektury
ul. Myśliborska 34
e-mail: wua@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 644

Wydział Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych
ul. Myśliborska 34
e-mail: zit@um.gorzow.pl
tel. 95 73 55 884

760-lecie miasta: **HONOROWI OBYWATELE GORZOWA**

W ramach obchodów 760-lecia miasta rozpoczynamy nowy cykl. Będziemy w nim przybliżać sylwetki najbardziej zasłużonych dla miasta osób w powojennej jego historii, czyli honorowych obywateli Gorzowa. Jako pierwszych przedstawiamy tych, którzy budowali zręby polskiej administracji – Floriana Kroenke i Zenona Bauera.

FLORIAN KROENKE

Urodził się 23 kwietnia 1909 roku w Tarnowie Pałuckim koło Wągrowca. W 1933 roku ukończył studia

na Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Jeszcze przed wojną organizował administrację skarbową w Wielkopolsce. W czasie wojny prowadził w Łowiczu warsztat elektrotechniczny, a potem pracował w Wągrowcu jako księgowy oraz urzędnik w Starostwie Powiatowym. Działal w stowarzyszeniu Ojczyzna i zbierał informacje o Landsbergu, przygotowując się do przejęcia po wojnie władzy w tym mieście. Dzięki kontaktom wągrowieckiej konspiracji z przedstawicielem firmy gorzowskiej, pozyskiwał materiały i dane dotyczące miasta i znajdujących się tam fabryk. Obok Piotra Wysockiego i Leona Kruszony, miał największy wpływ na przemianę niemieckiego Landsbergu w Gorzów Wielkopolski. Po II wojnie światowej był pierwszym budowniczym administracji polskiej w Gorzowie.

Z jego inicjatywy w Wągrowcu powstała 42-osobowa grupa, która 27 marca 1945 roku przybyła do Gorzowa, by zorganizować tu polską administrację. Jeszcze w trakcie podróży Florian Kroenke został wybrany przewodniczącym grupy i zgodnie z ustaleniami konspiracyjnymi określił siebie jako starostę powiatu gorzowskiego i przejął prerogatywy pełnomocnika rządu na obwód Gorzów. Był zaangażowany w akcję osadniczą, uwłaszczeniową i polonizacyjną. Na początku 1949 roku zrezygnował z pracy w administracji państwowej i wrócił do Wągrowca.

Po powrocie do Wągrowca pracował jako robotnik, a po kilku miesiącach przeniósł się do Warszawy. W 1975 roku przeszedł na emeryturę. Kilka razy odwiedzał Gorzów, m.in. w październiku 1989 roku na zaproszenie Klubu Pioniera (posiadał jedną z pierwszych trzech legitymacji Klubu Pioniera) i w 1996 roku, gdy spotkał się z ówczesnym prezydentem miasta Henrykiem Maciejem Woźniakiem.

Florian Kroenke został odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski. Zmarł 18 lipca 2004 w Warszawie. Klub Pioniera, chcąc oddać mu hołd, wyłożył księgę kondolencyjną, prosząc o wpisy osób, które go pamiętały, znały lub z nim współpracowały. W 2006 roku, staraniem Klubu Pioniera, na fasadzie

25.03.1945 (formalnie 8.04.1945) – 06.1946 pełnomocnik rządu na obwód Gorzów

07.1946-15.11.1946 starosta powiatowy w Gorzowie

15.11.1946-14.01.1949 kierownik Ekspozytury Urzędu Województwa Poznańskiego w Gorzowie, co łączyło się ze stanowiskiem wicewojewody poznańskiego

kamienicy przy ul. Sikorskiego 21 odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą pamięci Floriana Kroenke. W kamienicy mieściła się siedziba pierwsze-

go starostwa. Autorką tablicy jest Zofia Bilińska.

ZENON BAUER

Urodził się 19 września 1913 roku w Niemnie koło Lidy. Ukończył Szkołę Podchorążych Rezerwy, pomaturalne studium przy Technikum Budowlanym w Poznaniu (po złożeniu egzaminu państwowego uzyskał uprawnienia budowlane) oraz Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Wrocławskiego. Był inżynierem. W 1939 roku został internowany w Kołotowie na Litwie. W czasie wojny pracował w młynie, a od sierpnia 1945 w Starostwie Powiatowym w Skwierzynie.

1 sierpnia 1947 został inspektorem samorządowym. Dzięki niemu po 2 latach Gorzów odzyskał prawa powiatu miejskiego (1 września 1948). W 1950 stanął na czele Miejskiej Komisji Planowania Gospodarczego i wszedł w skład Prezydium Miejskiej Rady Narodowej. Jednocześnie pracował w Biurze Studiów i Projektów Budownictwa Komunalnego w Poznaniu jako organizator, a następnie kierownik Gorzowskiej Pracowni Projektowej. Od 1958 roku był przewodniczącym Prezydium Miejskiej Rady Narodowej (odpowiednikiem funkcji prezydenta miasta). Na tym stanowisku zainicjował odgruzowywanie miasta. Natychmiast też zabrał się za wysychające krany, sprowadzając w drugim miesiącu rządzenia specjalistów z politechniki w Gliwicach, by zadbać o wodę dla gorzowian i dbali o nią przez następne 30 lat. Przeprowadził wiele przedsięwzięć w zakresie komunikacji, gospodarki komunalnej i kultury: odbudowę i poszerzenie mostu Staromiejskiego i mostu kolejowego, rozwój komunikacji tramwajowej, budowę kina oraz szkół i przedszkoli. Budował także zręby szkolnictwa wyższego, powołując punkty konsultacyjne uczelni szczecińskich. Na jego kadencję przypada czas zabudowy śródmieścia oraz pierwszych gorzowskich osiedli i wieżowców. Za jego kadencji powstał teatr państwowy w mieście. Z początkami jego rządów kojarzą się trzy doroczne wystawy gospodarcze (1958-1960), organizo-

1950 – przewodniczący Miejskiej Komisji Planowania Gospodarczego; członek Prezydium Miejskiej Rady Narodowej

lata 50. – pracownik Biura Studiów i Projektów Budownictwa Komunalnego w Poznaniu; kierownik Gorzowskiej Pracowni Projektowej

12.02.1958 – 8.03.1969 – przewodniczący Prezydium Miejskiej Rady Narodowej

Florian Kroenke i Zenon Bauer zostali honorowymi obywatelami Gorzowa 17 czerwca 1998 roku.

wane przez społecznika, mec. Pawła Dudę. Powstało sztuczne lodowisko, nowy cmentarz przy Żwirowej

oraz druga nitka obecnej al. Konstytucji 3 Maja.

Swoją funkcję Zenon Bauer sprawował przez 11 lat. 8 marca 1969 złożył rezygnację po konflikcie z zielonogórskim Urzędem Wojewódzkim, z którym walczył o gorzowskie inwestycje. Następnie kierował przez 8 lat „Miastoprojektem”, w 1977 przeszedł na emeryturę. W latach 1985-1993 pracował w Wydziale Urbanistyki

i Architektury Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie.

Przeżył 99 lat, większość w powojennym Gorzowie. Zmarł 23 grudnia 2012. Był odznaczony m.in. Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1987). W 2015 roku popiersie Zenona Bauera stanęło na skwerze naprzeciwko magistratu. Ufundowało je Towarzystwo Miłośników Gorzowa. Autorem rzeźby jest Andrzej Moskaluk.

Zenon Bauer stał się wzorem roztropnego gospodarza i troskliwego ojca miasta. Pozostaje ikoną Gorzowa, wyrażającą tęsknotę za czasami, kiedy ludziom chciało się coś robić, działać na rzecz miasta i otoczenia, nierzadko na przekór czasom i „województwu”. Z. Bauer potrafił znakomicie ten entuzjazm dyskutować i podsycać.

Emilia Cepa

Wydział Promocji i Informacji

na podstawie:

Multimedialna Encyklopedia Gorzowa Wielkopolskiego, encyklopedia.wimbp.gorzow.pl

Jerzy Zysnarski: Encyklopedia Gorzowa, Wydawnictwo Tekst, Bydgoszcz, 2007

Jerzy Zysnarski:

Bauer – ikona starych dobrych czasów?, www.echogorzowa.pl

Fot. z kolekcji Roberta Piotrowskiego, rep. Daniel Adamski

Wszystkie tajemnice Gorzowa

Od 21 grudnia w siedzibie Domu Historii Miasta przy ul. Sikorskiego 5 można oglądać wystawę „Tajemniczy Gorzów”.

Na wystawie zaprezentowane są historyczne widoki przedwojennego Gorzowa i miasta z czasów bliższych, z niespodziewanych perspektyw. Gorzów jawi się na tych czarno-białych i sepiowych widokach jak malownicze, częściowo baśniowe krajobrazy, z intrygującymi budynkami, zaułkami, detalami. Wie-

le fragmentów Gorzowa, w tym już nieistniejących, można zobaczyć po raz pierwszy.

Nie raz pojawia się życzenie opowiedzenia bardziej legendarnej, właśnie tajemniczej strony miasta. To zadanie, które czeka na opracowanie i wypromowanie. Temat tajemniczości na wystawie w dawnym Lamusie te kroki niejako inicjuje, tematu nie wyczerpując. Plansze wystawy pokazują architekturę miasta, osoby, sytuacje w zaskakujący, właśnie tajemniczy, sposób, czasem domyśl-

nie, ale i wprost. W niektórych przypadkach dla odbiorców tajemnicą do odkrycia będzie miejsce wykonania, zaskakujący widok czy po prostu sposób ujęcia.

Czarowne, malownicze pejzaże, fragmenty architektury, sytuacje i sylwetki z przeszłości miasta są ofertą ze strony powstającego Domu Historii – projektu pod skrzydłami gorzowskiego ratusza, który kończąc 2016 r., pełen zmian i nowych planów, otwiera jednocześnie rok jubileuszu 760-lecia. W przyszłych mie-

siącach DHM będzie starał się zaprosić do dialogu z historią jak najwięcej mieszkańców i gości miasta.

Wystawa dostępna jest do zwiedzania we wnętrzu Lamusa podczas dyżurów Startera DHM, a także w innych terminach – po wcześniejszym umówieniu się. Zwiedzać ją można bezpłatnie.

Robert Piotrowski

Dom Historii Miasta

fot. archiwum Domu Historii Miasta

Redaktor naczelna: Emilia Cepa

Redaguje kolegium:

Daniel Adamski

Ewelina Chruścińska-Jackowiak

Bartłomiej Nowosielski

Ewa Sadowska-Cieślak

Ester Kurz

Korekta: Agnieszka Kopaczyńska-Moskaluk

Adres redakcji: Urząd Miasta

ul. Sikorskiego 3-4, 66-400 Gorzów Wlkp.

tel. 95 73 55 785, e-mail: gws@um.gorzow.pl

Wydawca: Prezydent Miasta Gorzowa Wlkp.

Nakład: 8 tysięcy egzemplarzy

Skład: Justyna Pilińska,

ZAPOL Sobczyk Sp.J., www.zapol.com.pl

Kolportaż: Urząd Miasta, Urząd Skarbowy, Urząd Wojewódzki, Miejski Zakład Komunikacji, Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, szpital, apteki Strywald przychodnie, Panorama, Miejski Ośrodek Sztuki, Teatr im.

Juliusza Osterwy, Gorzowskie Centrum Pomocy Rodzinie, Filharmonia Gorzowska, Kupiec Gorzowski, Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Z. Herberta, Galeria Askana, Centrum Hadlowe Park 111, Wojewódzki Ośrodek Metodyczny

Dzień Pamięci i Pojednania

LANDSBERG (WARTHE)

WARTHEBRÜCKE

29 STYCZNIA 2017

17:00 - część artystyczna w budynku dawnej Łaźni Miejskiej

30 STYCZNIA 2017

10:30 – złożenie wieńców w lapidarium,

cmmentarzu wojskowym i cmmentarzu komunalnym

12:00 – uroczyste uderzenie w Dzwon Pokoju na placu Grunwaldzkim